

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 202/2015-16

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 29. apríla 2015 predbežne prerokoval sťažnosť [REDACTED], [REDACTED] [REDACTED], zastúpeného advokátom JUDr. Ľubošom Bajužíkom, Námestie slobody 2, Humenné, vo veci namietaného porušenia jeho základných práv podľa čl. 46, čl. 50 a čl. 141 Ústavy Slovenskej republiky uznesením Krajského súdu v Žiline sp. zn. 7 Ntok 1/2013 z 1. apríla 2014 v spojení s uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 6 Tost 20/2014 z 23. októbra 2014 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDACTED] o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 28. januára 2015 doručená sťažnosť [REDACTED], [REDACTED] [REDACTED] (ďalej len „sťažovateľ“), vo veci namietaného porušenia jeho základných práv podľa čl. 46, čl. 50 a čl. 141 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len

„ústava“) uznesením Krajského súdu v Žiline (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 7 Ntok 1/2013 z 1. apríla 2014 (ďalej aj „napadnuté rozhodnutie krajského súdu“) v spojení s uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) sp. zn. 6 Tost 20/2014 z 23. októbra 2014 (ďalej aj „napadnuté rozhodnutie najvyššieho súdu“).

Zo sťažnosti a z jej príloh vyplýva, že sťažovateľ bol rozsudkom najvyššieho súdu sp. zn. 6 To 15/2004 z 12. októbra 2006 v spojení s rozsudkom krajského súdu sp. zn. 3 T 9/00 zo 17. februára 2004 uznaný vinným z trestného činu lúpeže podľa § 234 ods. 1, ods. 2 písm. a) a b) a ods. 3 zákona č. 140/1961 Zb. Trestný zákon účinného do 31. decembra 2005 a iné. Návrhom doručeným krajskému súdu 21. augusta 2013 sa sťažovateľ domáhal obnovy konania v jeho právoplatne skončenej trestnej veci s poukazom na rozsudok Okresného súdu Trenčín sp. zn. 2 T 184/2011 z 20. marca 2013 v spojení s uznesením Krajského súdu v Trenčíne sp. zn. 23 To 39/2013 zo 16. mája 2013, ktorým bol spod obžaloby prokurátorky Krajskej prokuratúry v Trenčíne (ďalej len „prokurátorka“) oslobodený spoluobžalovaný [REDACTED], pôvodne trestne stíhaný v spoločnom konaní. Krajský súd svojím napadnutým rozhodnutím návrh sťažovateľa na obnovu konania zamietol. Najvyšší súd rozhodol svojím napadnutým rozhodnutím o zamietnutí sťažnosti sťažovateľa ako nedôvodnej. V ostatnom podal sťažovateľ na ústavnom súde sťažnosť.

Sťažovateľ v podanej sťažnosti koncentruje svoju argumentáciu do dvoch rovín.

1. V prvej rovine svojej argumentácie sťažovateľ poukazom na nález ústavného súdu sp. zn. IV. ÚS 268/2011 z 22. septembra 2011, rozsudok najvyššieho súdu sp. zn. 1 Tdo 16/2011 z 19. júna 2012 a judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) dôvodí, že *„uznať vinu obžalovaného len na základe výpovede utajeného svedka, pričom výpoveď takéhoto svedka bola rozporná a nepresvedčivá... nie je možné a obžalovaný nemôže byť uznaný vinným, nakoľko by takéto rozhodnutie bolo jednoznačne v rozpore s príslušnou judikatúrou ESLP a Ústavného súdu SR“*. Sťažovateľ teda odkazom na vybrané state uvedených rozhodnutí a judikatúru ESLP, ktorých spoločným obsahom je judikovaný právny názor, podľa ktorého nie je možné založiť trestnoprávnu zodpovednosť

za spáchanie trestného činu výlučne/v rozhodujúcej miere na výpovedi utajeného svedka/svedkov, na podklade čoho bol aj pôvodne spoluobžalovaný a spolupáchateľ [REDACTED] [REDACTED] v trestnej veci aj sťažovateľa vo vzťahu ku skutku spáchanému 29. apríla 1998 v meste Prievidza oslobodený spod obžaloby prokurátorky, ako aj s odkazom na zásadu „beneficium cohesionis“ sa domnieva, že táto skutočnosť mala byť vnímaná ako dôvod na obnovu konania aj v jeho právoplatne skončenej trestnej veci, na čo krajský súd, ako aj najvyšší súd neprihliadali. Sťažovateľ teda namieta „skutočnosť, že iný okresný a krajský súd tú istú dôkaznú situáciu vyhodnotí oslobodením spod obžaloby s odvolaním sa na platnú judikatúru ESLP, Ústavného súdu SR, aj NS SR, pričom vo vzťahu k mojej osobe a môjmu odsúdeniu sa jedná o toho istého utajeného svedka, tú istú jeho výpoveď, ako aj o osobu toho istého obvineného, ktorý je všade v mojich rozsudkoch uvedený ako spolupáchateľ, a senát NS SR to neuzná za novú skutočnosť, ako to vyžaduje ustanovenie pri obnove konania“.

2. V druhej rovine svojej argumentácie sťažovateľ namieta člena senátu najvyššieho súdu, ktorý rozhodoval v sťažnostnom konaní o zamietnutí ním podanej sťažnosti ako nedôvodnej podľa § 193 ods. 1 písm. c) zákona č. 301/2005 Z. z. Trestný poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „Trestný poriadok“) poukazom na to, že „... mám informáciu o tom, že sudca [REDACTED] ešte ako sudca Krajského súdu v Žiline bol účastný pri výsluchu chráneného a utajeného svedka označovaného ako svedok č. 1 v trestnej veci sp. zn. 3T 9/00, čiže sa sám podieľal pri vykonávaní nezákonného dôkazu. Z tohto dôvodu sa mal sám vylúčiť zo senátu NS SR, ktorý mal rozhodnúť o mojej sťažnosti, aby sa vyhol podozreniu z predpojatosti, resp. zaujatosti pri rozhodovaní o obnove.“.

Na základe uvedeného sťažovateľ navrhol, aby ústavný súd takto rozhodol:

„1. Základné právo sťažovateľa [REDACTED] upravené v čl. 46, čl. 50, čl. 141 Ústavy SR postupom NS SR v konaní vedenom pod sp. zn. 6 Tost 20/2014 zo dňa 23. 10. 2014 a postupom Krajského súdu v Žiline v konaní vedenom pod sp. zn. 7 Ntok 1/2013 zo dňa 1. 4. 2014 porušené bolo..

2. Zrušuje sa uznesenie NS SR sp. zn. 6 Tost 20/2014 zo dňa 23. 10. 2014 a vec sa vracia NS SR na ďalšie konanie.

3. V zmysle čl. 46 ods. 3 a čl. 127 ods. 2, 3 Ústavy SR sa priznáva sťažovateľovi a NS SR je povinný uhradiť... na účet právneho zástupcu JUDr. Luboša Bajuzíka:

a) trovy právne zastúpenia v konaní pred ústavným súdom vo výške 296,44 Eur...

b) primerané finančné zadoštučinenie v sume 10.000,- EUR pre sťažovateľa [REDACTED]

[REDACTED] “

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon.

Ústavný súd návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak [§ 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“)]. Návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde).

K namietanému porušeniu označených práv napadnutým rozhodnutím krajského súdu

V čl. 127 ods. 1 ústavy je zakotvený princíp subsidiarity, ktorý znamená, že ústavný súd môže konať o namietanom porušení práv sťažovateľa a vecne sa zaoberať sťažnosťami iba vtedy, ak sa sťažovateľ nemôže domáhať ochrany svojich práv pred všeobecným súdom. Namietané porušenie niektorého zo základných práv alebo slobôd teda automaticky nezakladá aj právomoc ústavného súdu na konanie o nich. Pokiaľ ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažnosti fyzickej osoby alebo právnickej osoby zistí, že ochrany tohto základného práva alebo slobody, porušenie ktorých namieta, sa sťažovateľ môže domôcť využitím jej dostupných a aj účinných právnych prostriedkov nápravy, prípadne iným zákonne upraveným spôsobom pred iným súdom alebo pred iným štátnym orgánom, musí takúto sťažnosť odmietnuť z dôvodu nedostatku svojej právomoci na jej prerokovanie (napr. m. m. I. ÚS 103/02, I. ÚS 6/04, II. ÚS 122/05, IV. ÚS 179/05, IV. ÚS 243/05, II. ÚS 90/06). Ústavný súd predstavuje v tejto súvislosti ultima ratio inštitucionálny mechanizmus, ktorý nasleduje až v prípade nefunkčnosti všetkých ostatných orgánov verejnej moci, ktoré sa na ochrane ústavnosti podieľajú. Opačný záver by znamenal popieranie princípu subsidiarity právomoci ústavného súdu podľa zásad uvedených v § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde (III. ÚS 149/04, IV. ÚS 135/05).

Zásada subsidiarity reflektuje okrem iného aj princíp minimalizácie zásahov ústavného súdu do právomoci všeobecných súdov, ktorých rozhodnutia sú v konaní o sťažnosti preskúmané (IV. ÚS 303/04).

Pokiaľ ide o napadnuté rozhodnutie krajského súdu v trestnej veci sťažovateľa, ústavný súd vzhľadom na už uvedené poukazuje na skutočnosť, že proti tomuto rozhodnutiu bolo možné podať sťažnosť podľa § 185 a nasl. Trestného poriadku ako riadny opravný prostriedok (čo sťažovateľ aj využil), a preto bolo potrebné sťažnosť v tejto časti odmietnuť pre nedostatok právomoci ústavného súdu podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

K namietanému porušeniu označených práv napadnutým rozhodnutím najvyššieho súdu

O zjavnej neopodstatnenosti sťažnosti možno hovoriť vtedy, keď namietaným postupom všeobecného súdu nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom všeobecného súdu a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých namietal, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť preto možno považovať tú sťažnosť, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (IV. ÚS 92/04, III. ÚS 168/05).

Podstata základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy spočíva v tom, že každý sa môže domáhať ochrany svojich práv na súde. Tomuto oprávneniu zodpovedá povinnosť súdu nezávisle a nestranne vo veci konať tak, aby bola právu, ktorého porušenie sa namieta, poskytnutá ochrana v medziach zákonov, ktorú tento článok ústavy o základnom práve na súdnu ochranu vykonáva (čl. 46 ods. 4 ústavy v spojení s čl. 51 ústavy). Do obsahu základného práva na súdnu a inú právnu ochranu patrí aj právo každého na to, aby sa v jeho veci rozhodovalo podľa relevantnej právnej normy, ktorá môže mať základ v platnom právnom poriadku Slovenskej republiky alebo v takých medzinárodných zmluvách, ktoré Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom, ktorý predpisuje zákon (IV. ÚS 77/02). Súčasne má každý právo na to, aby sa v jeho veci vykonal ústavne súladný výklad aplikovanej právnej normy, ktorý predpokladá použitie ústavne súladne interpretovanej platnej a účinnej normy na zistený stav veci. V zmysle svojej judikatúry považuje ústavný súd za protiústavné aj arbitrárne tie rozhodnutia, odôvodnenie ktorých je úplne odchylné od veci samej alebo aj extrémne nelogické so zreteľom na preukázané skutkové a právne skutočnosti (IV. ÚS 150/03, I. ÚS 301/06).

Podľa svojej konštantnej judikatúry ústavný súd nie je súčasťou systému všeobecných súdov, ale podľa čl. 124 ústavy je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti. Pri uplatňovaní tejto právomoci nie je úlohou ústavného súdu zastupovať všeobecné súdy, ktorým predovšetkým prislúcha interpretácia a aplikácia zákonov. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou o ľudských právach a základných slobodách (napr. I. ÚS 19/02, I. ÚS 27/04, I. ÚS 74/05). Právomoc ústavného súdu konať a rozhodovať podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o namietaných porušeníach ústavou alebo príslušnou medzinárodnou zmluvou garantovaných práv a slobôd je kvalifikovaná už spomínaným princípom subsidiarity, v zmysle ktorého ústavný súd o namietaných zásahoch rozhoduje len v prípade, že je vylúčená právomoc všeobecných súdov, alebo v prípade, že účinky výkonu tejto právomoci všeobecným súdom nie sú zlučiteľné so súvisiacou ústavnou úpravou alebo úpravou v príslušnej medzinárodnej zmluve. V nadväznosti na to ústavný súd nie je zásadne oprávnený preskúmať a posudzovať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu, ani preskúmať, či v konaní pred všeobecnými súdmi bol alebo nebol náležite zistený skutkový stav a aké skutkové a právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil. Skutkové a právne závery všeobecného súdu môžu byť predmetom kontroly zo strany ústavného súdu len vtedy, ak by ním vyведенé závery boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedlňiteľné a neudržateľné, a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody (m. m. I. ÚS 13/00, I. ÚS 139/02, III. ÚS 180/02).

Najvyšší súd v uznesení sp. zn. 6 Tost 20/2014 z 23. októbra 2014 v podstatnom uviedol:

«Najvyšší súd Slovenskej republiky pri rozhodovaní o sťažnosti preskúmal správnosť výrokov napadnutého uznesenia, proti ktorým sťažovateľ podal sťažnosť a konanie predchádzajúce týmto výrokom a zistil, že sťažnosť odsúdeného nie je dôvodná.

Podľa § 394 ods. 1 Tr. por. obnova konania, ktoré sa skončilo právoplatným rozsudkom alebo právoplatným trestným rozkazom, sa povolí, ak vyjdú najavo skutočnosti alebo dôkazy súdu skôr nežnáme, ktoré by mohli samy osebe alebo v spojení

so skutočnosťami a dôkazmi už skôr známymi odôvodniť iné rozhodnutie o vine alebo vzhladom na ktoré by pôvodne uložený trest bol v zrejmom nepomere k závažnosti činu alebo k pomerom páchatela, alebo uložený druh trestu by bol v zrejmom rozpore s účelom trestu, alebo vzhladom na ktoré upustenie od potrestania alebo upustenie od uloženia súhrnného trestu by bolo v zrejmom nepomere k závažnosti činu alebo k pomerom páchatela, alebo by bolo v zrejmom rozpore s účelom trestu.

Z citovaného ustanovenia vyplýva, že pri posudzovaní podmienok obnovy konania súd skúma,

a/ či vyšli najavo nové skutočnosti alebo dôkazy súdu skôr neznáme,

b/ či ide o také skutočnosti a dôkazy, ktoré by mohli samy o sebe alebo v spojení so skutočnosťami skôr známymi odôvodniť iné rozhodnutie o vine alebo treste za splnenia ďalších podmienok.

Odsúdený za novú skutočnosť považuje, že spoluobžalovaný [REDAKOVANÉ] v pôvodnej obžalobe s odsúdeným [REDAKOVANÉ] a ďalšími páchatelmi pod bodom 4/ obžaloby pre trestný čin kvalifikovaný ako trestný čin lúpeže podľa § 234 ods. 1, ods. 2 písm. a/, písm. b/, ods. 3 Tr. zák. účinného pre skutok, ktorý sa stal 29. apríla 1998 bol spod obžaloby oslobodený.

Ďalšie skutočnosti uvádzané odsúdeným v návrhu na povolenie obnovy konania alebo v sťažnosti - návrh, aby súdy pri rozhodovacej činnosti brali do úvahy platnú judikatúru, konkrétne rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, sp. zn. 1 TdoV 16/2011, z 19. júna 2012 a nález Ústavného súdu Slovenskej republiky, sp. zn. IV. ÚS 268/2011, z 22. septembra 2011, porušovanie Trestného poriadku pri výsluchu utajovaného svedka, vysvetľovanie odsúdeného, prečo bol v kritickom čase ubytovaný v Partizánskom a v Prievidzi – reakcia na odôvodnenie prvostupňového rozsudku, nie je možné považovať za nové skutočnosti alebo dôkazy súdu skôr neznáme, ktoré by mohli samy o sebe alebo v spojení so skutočnosťami a dôkazmi už skôr známymi odôvodniť iné rozhodnutie o vine.

Skutočnosť, že súd inak vyhodnotí dôkaznú situáciu nie je novou skutočnosťou, ako to vyžaduje ustanovenie pri obnove konania.

Konanie odsúdeného a konanie Kinkora pri páchaní skutku boli rozdielne. Každý v rámci organizovanej skupiny mal plniť iné úlohy.

Obvineného [REDAKOVANÉ] usvedčujú viaceré dôkazy – svedecké výpovede atď. Obvineného [REDAKOVANÉ] len jedna svedecká výpoveď. Bližšie je to rozvedené v odôvodnení prvostupňového rozhodnutia.

Rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sa dá aplikovať len vtedy, keď konania páchatelov sú pri páchaní trestného činu totožné, nie rozdielne ako v tomto prípade.

Nie je možné aplikovať automaticky určitý rozsudok na iný obdobný prípad. Každý rozsudok hodnotí konanie páchatelov v určitej konkrétnej veci. Nie je možné aplikovať ani zásadu „beneficium coactionis“ automaticky na každý obdobný prípad.

Odsúdený [REDAKOVANÉ] v sťažnosti uvádza, ako mali byť hodnotené dôkazy, rozoberá, z akých dôvodov bol ubytovaný v hoteloch Régia Bojnice, Partizánske, hodnotí výpoveď utajeného svedka, to nie sú ale nové skutočnosti. Tieto skutočnosti boli súdu známe už v čase rozhodnutia vo veci Krajského súdu v Žiline, sp. zn. 3 T 9/2000.

Odsúdený v návrhu na povolenie obnovy konania ani v sťažnosti proti uzneseniu súdu prvého stupňa, ktorým bol návrh na povolenie obnovy konania zamietnutý neuviedol také skutočnosti a dôkazy súdu skôr neznáme, ktoré by mohli same osebe alebo v spojení so skutočnosťami a dôkazmi skôr neznámymi odôvodniť iné rozhodnutie o vine a preto Najvyšší súd Slovenskej republiky jeho sťažnosť ako nedôvodnú zamietol.»

Z dôvodu obsahovej súvislosti napadnutého rozhodnutia najvyššieho súdu s uznesením krajského súdu sp. zn. 7 Ntok 1/2013 z 1. apríla 2014 považoval ústavný súd za potrebné odcitovať aj príslušnú časť z rozhodnutia krajského súdu, ktorý v podstatnom argumentoval takto:

«V prvom rade treba uviesť, že v posudzovanom prípade ide o vec, v ktorej bola podaná obžaloba na Krajský súd v Žiline ako súd prvého stupňa do 1. 1. 2006. Konanie o návrhu na povolenie obnovy konania vykonal krajský súd podľa príslušných ustanovení Trestného priadku – zákona č. 301/2005 Z. z., účinného od 1. 1. 2006, a to s poukazom na spoločné, prechodné a záverečné ustanovenia (§ 567 ods. 2 Tr. por.).

Krajský súd v posudzovanom prípade poukazuje na nasledovné skutočnosti.

Podľa § 2 ods. 10 Tr. por. orgány činné v trestnom konaní postupujú tak, aby bol náležité zistený skutkový stav veci, o ktorom nie sú dôvodné pochybnosti, a to v rozsahu nevyhnutnom na ich rozhodnutie. Dôkazy obstarávajú z úradnej povinnosti. Právo obstarávať dôkazy majú aj strany. Orgány činné v trestnom konaní s rovnakou starostlivosťou objasňujú okolnosti svedčiace proti obvinenému, ako aj okolnosti, ktoré svedčia v jeho prospech, a v oboch smeroch vykonávajú dôkazy tak, aby umožnili súdu spravodlivé rozhodnutie.

Povinnosť vyplývajúca z citovaného zákonného ustanovenia § 2 ods. 10 Tr. por., t. j. zistiť skutkový stav veci náležite a v takej kvalite, aby o ňom nevznikli dôvodné pochybnosti, platí nielen pre rozhodovanie o otázke viny a trestu, či nároku na náhradu škody, ale aj pre rozhodovanie ktorejkoľvek otázky, ktorú treba v trestnom konaní riešiť. Uplatňuje sa v každom štádiu trestného konania, teda aj v konaní o povolenie obnovy konania. Preto náležite musí byť zistené tiež to, či sú splnené podmienky pre povolenie obnovy konania v zmysle ustanovenia § 394 ods. 1 Tr. por. Z týchto zistení treba vychádzať pri rozhodovaní.

Podľa § 394 ods. 1 Tr. por. obnova konania, ktoré sa skončilo právoplatným rozsudkom alebo právoplatným trestným rozkazom, sa povolí, ak vyjdú najavo nové skutočnosti alebo dôkazy súdu skôr neznáme, ktoré by mohli samy o sebe alebo v spojení so skutočnosťami a dôkazmi už skôr známymi odôvodniť iné rozhodnutie o vine alebo vzhľadom na ktoré by pôvodne uložený trest bol v zrejmom nepomere k závažnosti činu alebo k pomerom páchatela, alebo uložený druh trestu by bol v zrejmom rozpore s účelom trestu, alebo vzhľadom na ktoré upustenie od potrestania alebo upustenie od uloženia súhrnného trestu by bolo v zrejmom nepomere k závažnosti činu alebo k pomerom páchatela, alebo by bolo v zrejmom rozpore s účelom trestu.

Vyššie citované ustanovenie Trestného poriadku stanovuje formálne podmienky pre tzv. iudicium rescindens (obnovovacie konanie) - existenciu právoplatného rozhodnutia a novej skutočnosti alebo dôkazu. Rozhodovanie o povolení obnovy konania je však podmienené materiálnou podmienkou spočívajúcou v povinnosti súdu konajúceho o povolení obnovy konania, vyhodnotiť vplyv novej skutočnosti alebo nového dôkazu na už

ustálený skutkový stav. V tomto štádiu rozhodovania je potrebné vyhodnotiť novú skutočnosť alebo nový dôkaz z hľadiska jeho novosti a spôsobilosti odôvodniť iné rozhodnutie o vine.

Je dôležité tiež pripomenúť, že obnova konania je mimoriadny opravný prostriedok, a teda akýkoľvek zásah do právoplatného a vykonateľného rozhodnutia súdu je prípustný iba vo výnimočných prípadoch. Ďalej treba zdôrazniť, že v konaní o povolenie obnovy konania nie je možné preskúmavať vecnú správnosť rozsudku vydaného v základnom konaní.

Za skutočnosti súdu skôr neznáme sa považujú také, ktoré neboli predmetom dokazovania alebo zisťovania pred rozhodnutím, ktorého sa týka návrh na obnovu konania. Takou skutočnosťou je objektívne existujúci jav, ktorý nie je v tej istej veci dôkazom, ale ktorý môže mať vplyv na zistenie skutkového stavu veci. Novú skutočnosť treba v konaní o obnove konania spravidla preukázať dôkazom.

Za dôkazy súdu skôr neznáme sa považujú predovšetkým dôkazy, ktoré neboli vykonané v pôvodnom konaní, alebo v pôvodnom konaní boli síce vykonané, ale s novým obsahom, odlišným od obsahu v pôvodnom konaní vykonaných dôkazov.

Pri posudzovaní podmienok obnovy konania i podľa citovaného ustanovenia zákona (§ 294 ods. 1 Tr. por.) súd hodnotí návrh z dvoch hľadísk:

- 1. či ide o skutočnosti alebo dôkazy predtým súdu neznáme,*
- 2. či by tieto skutočnosti alebo dôkazy samy o sebe alebo v spojení so skutočnosťami alebo dôkazmi známymi už v pôvodnom konaní mohli viesť k inému rozhodnutiu, než je pôvodné právoplatné rozhodnutie uvedené v ods. 1 § 394 Tr. por.*

Skúmanie, či nové skutočnosti alebo dôkazy sú tak kvalifikované, že sú spôsobilé samy o sebe alebo v spojení so skutočnosťami a dôkazmi už skôr známymi odôvodniť iné, než pôvodné právoplatné rozhodnutie, sa realizuje porovnaním doteraz vykonaných dôkazov a doterajšieho skutkového zistenia uvedeného vo výroku právoplatného rozhodnutia, s dôkaznou silou a významom novotvrdených skutočností a novonavrhovaných dôkazov. Ako už bolo uvedené vyššie, pre pozitívne rozhodnutie o návrhu na povolenie obnovy konania musí byť výsledkom tohto skúmania dôvodný predpoklad pre možnú zmenu pôvodného právoplatného rozhodnutia.

Krajský súd po vykonanom dokazovaní dospel k záveru, že v prípade odsúdeného [REDAKOVANÉ] nie sú splnené podmienky pre povolenie obnovy konania v trestnej veci vedenej na Krajskom súde v Žiline pod sp. zn. 3T/9/2000.

Treba stručne pripomenúť, že rozsudkom Krajského súdu v Žiline, sp. zn. 3 T/9/2000 zo 17. 2. 2004, v spojení s rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, sp. zn. 6 To/15/2004 z 12. 10. 2006, bol [REDAKOVANÉ] uznaný vinným z trestného činu lúpeže podľa § 234 ods. 1, ods. 2 písm. a), b), c) Tr. zák., a trestného činu poškodzovania cudzej veci podľa § 257 ods. 1 Tr. zák., (v bode 1/ rozsudku), z trestného činu lúpeže podľa § 234 ods. 1, ods. 2 písm. a), b) Tr. zák., vo vzťahu k ods. 3 § 234 Tr. zák. v štádiu pokusu podľa § 8 ods. 1 Tr. zák., (v bode 3/ rozsudku) a trestného činu lúpeže podľa § 234 ods. 1, ods. 2 písm. a), b), ods. 3 Tr. zák., (v bode 4/ rozsudku). Za tieto trestné činy bol odsúdený podľa § 234 ods. 3, s použitím § 35 ods. 1 Tr. zák., účinného do 31.8.2003, na úhrnný trest odňatia slobody vo výmere 15 rokov. Na výkon trestu odňatia slobody bol zaradený do III. nápravno výchovnej skupiny.

Odsúdený [REDAKOVANÉ] podal návrh na povolenie obnovy konania len vo vzťahu ku skutku v bode 4/ rozsudku Krajského súdu v Žiline, sp.zn. 3 T/9/2000 zo 17. 2. 2004.

Skutkovým základom pôvodného právoplatného rozsudku v bode 4/ bolo zistenie súdu, žalovaní [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] spoločne s [REDAKOVANÉ], ktorý bol trestne stíhaný v samostatnom trestnom konaní (konaní vedenom na Okresnom súde Trenčín sp. zn. 2 T/184/2011 - pozn. krajského súdu) ako členovia organizovanej skupiny po vzájomnej dohode, príprave, zabezpečení prostriedkov a rozdelení úloh v úmysle i za použitia násilia vykonať lúpežný prepád peňažného transportu Slovenskej sporiteľne, a. s., pobočka Prievidza, stretli sa obžalovaní [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] dňa 29. 4. 1998 o 07.00 hod. na parkovisku pri Elektrárni Nováky, odkiaľ po upresnení úloh obžalovaným [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ] sa presunuli na určené miesta, kde obžalovaný [REDAKOVANÉ] odparkoval vozidlo zn. Fiat Tipo nezistenej ŠPZ michalovského okresu, na ul. Vápenícka v Prievidzi, neďaleko železničného priestestia a mal za úlohu po skončení prepádu zabezpečiť odvoz časti páchatelov. Obžalovaný [REDAKOVANÉ] s vozidlom Peugeot 405 bielej farby nezistenej ŠPZ mal za úlohu odviezť z parkoviska z Novák [REDAKOVANÉ] do centra mesta Prievidza a po

skončení prepadu mal čakať na bočnej ulici v smere únikovej trasy a v prípade prenasledovania prepádového vozidla Audi 100 mal za úlohu skrížením vozidla alebo iným spôsobom prenasledovaniu zabrániť. Obžalovaný [REDACTED] s vozidlom zn. Renault 19, nezistenej bratislavskej ŠPZ, červenej farby mal za úlohu doviezť z parkoviska z Novák časť skupiny do Prievidze, kde ich v blízkosti námestia vysadil, po tomto prevzal z vozidla zn. Peugeot [REDACTED], ktorého odviezol ku garáži, kde bolo odstavené prepádové vozidlo Audi 100, po tomto čakal s vozidlom Renault pri garáži a na povel začatia akcie sa presunul do priestoru železničného priecestia, kde po prepade odviezol časť osádky prepádového vozidla Audi 100 z Prievidze na nezistené miesto. Na ul. Záhradníckej ďalší doposiaľ nestotožnený muž čakal v zaparkovanom vozidle zn. Renault Clio doposiaľ nezistenej ŠPZ a mal za úlohu po vykonaní prepadu odviezť časť páchatelov. Obžalovaný [REDACTED] bol vodičom prepádového vozidla zn. Audi 100 a osádku tohto vozidla tvorili doposiaľ nestotožnený muž ukrajinskej alebo ruskej národnosti, nebohý [REDACTED]..., obvinený [REDACTED]. Ďalší doposiaľ nestotožnený muž zaujal postavenie vo vchode panelového domu č. 16 na ul. M. Mišíka, odkiaľ v čase o 08.20 hod. po tom čo z objektu VÚB, a. s., Prievidza odišlo osobné motorové vozidlo Slovenskej sporiteľne, a. s., Prievidza, zn. VW Golf ŠPZ: PDD 88-85, ktorého osádku tvorili pracovníci Slovenskej sporiteľne a. s., Prievidza, [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED] a [REDACTED], dal vysielaczkou signál k začatiu akcie, na čo reagoval obžalovaný [REDACTED], ako vodič prepádového vozidla, ktorý vozidlo zn. VW Golf zastavil, z jeho vozidla vyskočili zamaskovaní a ozbrojení nebohý [REDACTED], nestotožnený muž ruskej alebo ukrajinskej národnosti a obvinený [REDACTED]. Ďalší zamaskovaný a ozbrojený muž vybehol z vchodu č. 16 na ul. M. Mišíka a všetci strelnými zbraňami mierili na osádku vozidla VW Golf, pričom jeden z týchto mužov vyzval osádku, aby sa nehýbala, otvoril dvere a ďalší muž zobral z vozidla transportný kufrík, v ktorom bola uložená peňažná hotovosť vo výške 5 miliónov Sk, následne všetci páchatelia nasadli do vozidla zn. Audi 100 a z miesta činu ušli smerom na mesto Handlová, uvedeným konaním obžalovaní spôsobili Slovenskej sporiteľni, a. s., Prievidza, škodu vo výške 5 miliónov Sk, odcudzením bezpečnostného kufríka škodu vo výške 13.214,60 Sk.

Krajský súd konštatuje, že odsúdeným [REDAKOVANÉ] v konaní o návrhu na povolenie obnovy konania neboli predložené také skutočnosti a dôkazy, ktoré by boli súdu skôr neznáme a ktoré by mohli sami o sebe alebo v spojení so skutočnosťami a dôkazmi už skôr známymi, odôvodniť iné rozhodnutie o vine, či treste odsúdeného.

Odsúdený [REDAKOVANÉ] svojím návrhom na obnovu konania principiálne sledoval prehodnotenie dôkazov vo svoj prospech, čo je iste v intenciách jeho pôvodnej obhajoby legálne, ale po právoplatnosti odsúdenia tomuto zámeru nemôže slúžiť inštitút mimoriadneho opravného prostriedku, ktorým je obnova konania. Tento inštitút je striktne viazaný na preukázanie nových skôr neznámych skutočností alebo dôkazov, čo sa v rozhodovanej veci nestalo realitou.

Pokiaľ ide o skutočnosť, že spoluobžalovaný [REDAKOVANÉ], ktorý bol vylúčený na samostatné konanie, a ktorý bol rozsudkom Okresného súdu Trenčín, sp. zn. 2 T/184/2011 z 20. 3. 2013, v spojení s uznesením Krajského súdu Trenčín, sp. zn. 23 To/39/2013 zo 16. 5. 2013, právoplatne oslobodený pre skutok pod bodom 4/ na základe rovnakej dôkaznej situácie, aká existuje vo veci Krajského súdu v Žiline, sp. zn. 3 T/9/2000, o povolenie obnovy ktorej žiada, a ktorá skutočnosť je podľa jeho názoru skutočnosť nová a mala by sa zohľadniť v jeho prospech, v dôsledku čoho by mal byť tiež oslobodený, krajský súd uvádza nasledovné.

Senát Krajského súdu v Žiline 7 Ntok/1/2013 prejedávajúci návrh [REDAKOVANÉ] na povolenie obnovy konania konštatuje, že v danom prípade neboli splnené formálne podmienky pre povolenie obnovy konania. Krajský súd nie je viazaný právnym názorom vysloveným v rozsudku Okresného súdu Trenčín, sp. zn. 2 T/184/2011 z 20. 3. 2013, v spojení s uznesením Krajského súdu Trenčín, sp. zn. 23 To/39/2013 zo 16. 5. 2013, ktorým bol [REDAKOVANÉ] oslobodený pre skutok týkajúci sa lúpežného prepadnutia Slovenskej sporiteľne, a. s. pobočka Prievidza, ku ktorému došlo dňa 29. 4. 1998. Skutočnosť, že iný súd nemal rovnaký právny názor na existujúcu dôkaznú situáciu a ktorý v konečnom dôsledku dôkaznú situáciu týkajúcu sa spoluobžalovaného [REDAKOVANÉ] vyhodnotil inak ako Krajský súd v Žiline v prípade odsúdeného [REDAKOVANÉ] v rozsudku sp. zn. 3 T/9/2000 zo 17. 2. 2004, nie je skutočnosť nová, súdu skôr neznáma.

Skutočnosť, že sa súdený skutok 4/ stal tak, ako to bolo uvedené v odsudzujúcom rozhodnutí (rozsudok Krajského súdu Žilina, sp. zn. 3 T/9/2000 zo 17. 2. 2004 v spojení s rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, sp. zn. 6 To/15/2004 z 12. 10. 2006) a spáchal ho práve odsúdený, nebola, a to ani so značným časovým odstupom, spochybnená.

Rovnako treba zdôrazniť, že rozhodujúce pre konečný záver krajského súdu v konaní o povolenie obnovy konania bolo, že trestnú činnosť [REDAKOVANÉ], konkretizovanú vo výrokovej časti namietaného rozsudku v bode 4/, preukázali dôkazy vykonané v základnom konaní. V tejto súvislosti krajský súd poukazuje na hodnovernú a podrobnú výpoveď utajeného svedka č. 1, ktorý bez akýchkoľvek pochybností usvedčil odsúdeného [REDAKOVANÉ] aj jeho spoluobžalovaných [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] a [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ] zo spáchania tohto skutku. Utajený svedok č. 1 ako priamy účastník prepadu peňažného transportu Slovenskej sporiteľne, a. s., pobočka Prievidza, na základe vlastných poznatkov a na základe rozhovorov so spoluobžalovanými popísal tak prípravnú akciu na tento skutok, ktorá stroskotala, lebo vo vozidle Audi padol nechcený výstrel, ako aj priamy prepad transportu dňa 29. 4. 1998. Podľa výpovede tohto svedka odsúdený [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ] bol šéfom skupiny a zároveň vodičom prepadového vozidla zn. Audi 100 čiernej metalízy. [REDAKOVANÉ] zabezpečil zbrane a ďalšie pomôcky použité pri prepade. Svedok vypovedal o úlohách jednotlivých členov skupiny. Vyvrátil tak obhajobu všetkých odsúdených, vrátane odsúdeného [REDAKOVANÉ]. Jeho výpoveď priamo alebo nepriamo korešponduje aj s ďalšími dôkazmi. Výpoveď utajeného svedka v tom, že prepad sa organizoval asi dva mesiace vopred, nepriamo potvrdzujú listinné dôkazy – kniha ubytovaných hostí na čl. 1016-1028 spisu 3 T/9/2000. Podľa týchto výpisov odsúdený [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ] a [REDAKOVANÉ] boli v hoteli Spoločenský dom Partizánske ubytovaní v dňoch 8. - 9. 4. 1998, 15. - 16. 4. 1998, 16. - 17. 4. 1998 a sám odsúdený [REDAKOVANÉ] v dňoch 26.-27. 4. 1998 a 27. - 28. 4. 1998. Odsúdený [REDAKOVANÉ] a [REDAKOVANÉ] boli ubytovaní v hoteli Régia Bojnice 3. - 4. 2. 1998 a v hoteli Hubert Prievidza boli ubytovaní 5. - 6. 2. 1998. Pokiaľ ide o výpoveď utajeného svedka, kde usvedčuje odsúdených a zároveň uvádza vozidlá, na ktorých na akciu prišli, korešponduje s výpoveďou odsúdeného [REDAKOVANÉ] z prípravného konania, keď ohľadne vozidla Peugeot 405 bielej farby uviedol, že ho užíval v rokoch 1998 a 1999. Toto

vozidlo utajený svedok uvádzal ako vozidlo, ktoré mal dňa 29. 4. 1998 riadiť [REDACTED]. Pokiaľ ďalej svedok udával, že odsúdený [REDACTED] prišiel na vozidle zn. Renault červenej farby, toto zase korešponduje s tým, že dňa 29. 4. 1998 podľa cestovného výkazu obžalovaný [REDACTED] bol na služobnej ceste na vlastnom motorovom vozidle Renault 19 bordovej farby. Pokiaľ ide o prepádové vozidlo Audi, výpoveď utajeného svedka korešponduje s výpoveďami svedkov [REDACTED], ktorí tvorili osádku prepádnutého vozidla. Odsúdený [REDACTED] ohľadne vozidla Peugeot 405, konkrétne doby kedy ho užíval, zjavne účelovo menil výpoveď a prispôboval v závislosti od iných dôkazov, keď v prípravnom konaní uvádzal, že okrem iných vozidiel v roku 1998-1999 vlastnil vozidlo zn. Peugeot 405 bielej farby, na hlavnom pojednávaní už uviedol, že toto vozidlo mohol vlastniť v rokoch 1995-1996.

Vzhľadom na vykonané dokazovanie podľa názoru krajského súdu dôvod uvádzaný odsúdeným [REDACTED] nebol vzhľadom na uvedené spôsobilým pre povolenie obnovy konania v predmetnej trestnej veci.»

Ústavný súd považuje v prvom rade za podstatné uviesť, že podľa už spomenutej konštantnej judikatúry nie je súčasťou systému všeobecných súdov, ale podľa čl. 124 ústavy je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti. Pri uplatňovaní tejto právomoci ústavný súd nie je oprávnený preskúmať a posudzovať ani právne názory všeobecného súdu, ani jeho posúdenie skutkovej otázky. Ústavný súd teda pripomína už spomenutý obmedzený rozsah jeho právomoci preskúmať a posudzovať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov, Trestný poriadok a Trestný zákon nevynímajú, viedli k rozhodnutiu vo veci samej. K tomu dodáva, že nepatrí do jeho právomoci zaoberať sa rozhodnutím o vine a treste (II. ÚS 31/94) ani otázkou právnej kvalifikácie skutku, ktorý je predmetom trestného stíhania a o ktorom sa s konečnou platnosťou koná a rozhoduje pred všeobecnými súdmi (I. ÚS 18/00). Inými slovami, úlohou súdnej ochrany ústavnosti poskytovanej ústavným súdom nie je chrániť občana pred skutkovými omylmi všeobecných súdov, ale chrániť ho pred takými zásahmi do jeho práv, ktoré sú z ústavného hľadiska neospravedlňiteľné a neudržateľné (m. m. I. ÚS 17/01). Z rozdelenia súdnej moci v ústave medzi ústavný súd a všeobecné súdy taktiež vyplýva, že

ústavný súd nie je opravnou inštanciou vo veciach patriacich do právomoci všeobecných súdov (m. m. I. ÚS 19/02) a taktiež pripomína svoju ustálenú judikatúru, podľa ktorej skutočnosť, že konanie pred všeobecnými súdmi neskončilo podľa predstáv sťažovateľa, sama osebe nie je právnym základom na namietnutie porušenia jeho práva na súdnu ochranu sťažnosťou podanou ústavnému súdu, pretože označené právo v sebe nezahŕňa záruku úspechu v konaní (II. ÚS 218/02, III. ÚS 198/07, I. ÚS 265/07, III. ÚS 139/08).

Ústavný súd v prvom rade vo všeobecnej rovine poukazuje na to, že v konaní o povolení obnovy konania nie je povinnosťou konajúcich súdov a priori prijať sťažovateľom ponúknuté dôkazy a osvojiť si ich vyhodnotenie z pohľadu sťažovateľa. Povinnosť konajúcich súdov sa obmedzuje len na posúdenie závažnosti, resp. kvality týchto dôkazov a následnú formuláciu odpovede, prečo tieto dôkazy považujú/nepovazujú za také, ktoré by spĺňali parametre tzv. nového dôkazu predvídaného ustanovením § 394 ods. 1 Trestného poriadku. Po oboznámení sa s obsahom napadnutého rozhodnutia najvyššieho súdu (vrátane príslušnej časti odôvodnenia napadnutého rozhodnutia krajského súdu, s ktorým sa stotožnil najvyšší súd, pozn.) ústavný súd konštatuje, že najvyšší súd konal v medziach svojej právomoci, keď príslušné ustanovenia podstatné pre posúdenie veci interpretoval a aplikoval, jeho úvahy vychádzajú z konkrétnych faktov, sú logické, a preto aj celkom legitímne, právne akceptovateľné a ústavne konformné. Vzhľadom na aplikáciu príslušných na vec sa vzťahujúcich procesnoprávných zákonných ustanovení (predovšetkým § 394 ods. 1 a § 399 ods. 2 Trestného poriadku, pozn.) je napadnuté rozhodnutie najvyššieho súdu aj náležite odôvodnené. Najvyšší súd vo svojom napadnutom rozhodnutí (vychádzajúc a vyslovujúc súhlas s právnym názorom krajského súdu, pozn.) z hľadiska právnej argumentácie postačujúcim a zrozumiteľným, ako aj ústavne súladným spôsobom zdôvodnil, prečo nepovažoval sťažovateľom predostretý dôvod obnovy konania spočívajúci v oslobodzujúcom rozsudku spoluobžalovaného z trestnej činnosti vedenej v samostatnom konaní za spôsobilý na povolenie obnovy konania jeho právoplatne skončenej trestnej veci. Aj ústavný súd sa stotožňuje s právnym názorom najvyššieho súdu, podľa ktorého *„Skutočnosť, že súd inak vyhodnotí dôkaznú situáciu nie je novou skutočnosťou, ako to vyžaduje ustanovenie pri obnove konania“*, ako aj s právnym záverom krajského súdu,

podľa ktorého „... v danom prípade neboli splnené formálne podmienky pre povolenie obnovy konania. ... Skutočnosť, že iný súd nemal rovnaký právny názor na existujúcu dôkaznú situáciu a ktorý v konečnom dôsledku dôkaznú situáciu týkajúcu sa spoluobžalovaného [REDAKOVANÉ] vyhodnotil inak... nie je skutočnosť nová, súdu skôr neznáma.“, z obsahu ktorých jednoznačne vyplýva, že v danom prípade neboli z formálneho hľadiska splnené podmienky pre povolenie obnovy konania. Sťažovateľ teda v konaní o povolenie obnovy konania neprodukoval žiadny nový dôkaz, ktorý by bol potencionálne potentný naplniť zákonnú dikciu § 394 ods. 1 Trestného poriadku. Argumentácia sťažovateľa by mohla dosiahnuť potrebnú, resp. ním požadovanú relevanciu v pôvodnom trestnom konaní pri rozhodovaní o vine a treste, ale v konaní o povolení obnovy konania iné právne posúdenie veci než v predošlom konaní za tej iste dôkaznej situácie nie je spôsobilým dôvodom na obnovu konania, resp. nie je tým „novým dôkazom, alebo skutočnosťou“, ktorú predpokladá zákonná dikcia § 394 ods. 1 Trestného poriadku. Inými slovami, vychádzajúc z obsahu napadnutého rozhodnutia najvyššieho súdu (s prihliadnutím na závery krajského súdu, pozn.) je ústavný súd toho názoru, že interpretáciou dotknutých ustanovení § 394 ods. 1 Trestného poriadku konajúce súdy sťažovateľovi jasne vysvetlili podmienky obnovy konania, teda pojem nového dôkazu a skutočnosti a s tým súvisiaci rozsah dôkazného procesu v rámci konania o návrhu na povolenie obnovy konania. Ústavný súd sa taktiež nestotožňuje so závermi sťažovateľa o tom, že výpoveď utajeného svedka bola v jeho prípade tým jediným usvedčujúcim dôkazom, pretože z rozboru skutkovej situácie prezentovanej krajským súdom vyplýva, že k záveru o trestnoprávnej zodpovednosti sťažovateľa dospeli súdy aj zhodnotením na seba nadväzujúcich nepriamych dôkazov potvrdzujúcich utajeným svedkom prezentovanú dôkaznú situáciu.

Oporu pre svoju prezentovanú názorovú líniu nachádza ústavný súd aj v komentovanom znení § 394 ods. 1 Trestného poriadku, podľa ktorého „Skutočnosťou predtým neznámou sa rozumie objektívne existujúci jav, ktorý je v tej istej veci dôkazom, ale ktorý môže mať vplyv na zistenie skutkového stavu veci. Nové skutočnosti v konaní o povolení obnovy konania treba zvyčajne preukázať novými dôkazmi... Predtým neznámym dôkazom sa rozumie predovšetkým dôkaz, ktorý nebol vykonaný v pôvodnom

konaní (napr. výpoveď predtým nevypočutého svedka), ale aj dôkaz síce v pôvodnom konaní vykonaný, ale s novým obsahom (napr. zmena výpovede tzv. spolupracujúceho svedka). Ak by v dôsledku tohto dôkazu došlo k podstatnej zmene výpovede svedka, predmetom hodnotenia súdu musí byť aj okolnosť, pre ktorú došlo k obsahovej zmene dôkazu.“ (Minárik Š. a kol. *Trestný poriadok*. Stručný komentár. Druhé, prepracované a doplnené vydanie. Bratislava : Iura Edition, 2010.).

V tejto súvislosti upriamuje ústavný súd pozornosť sťažovateľa na platnú judikatúru týkajúcu sa obnovy konania, v zmysle ktorej „R 35/1988: V konaní o povolení obnovy konania nemôže súd preskúmať zákonnosť postupu v pôvodnom konaní v tom smere, či sa súd pri rozhodovaní vyrovnal so všetkými okolnosťami a s obhajobou obvineného... R 6/1997: V konaní o povolení obnovy nemožno preskúmať vecnú správnosť rozsudku vydaného v základnom konaní. Toto konanie sa... obmedzuje predovšetkým na riešenie otázky, či návrh na povolenie obnovy konania obsahuje skutočnosti alebo dôkazy, ktoré sú pre súd nové, skôr neznáme. Za nové skutočnosti alebo dôkazy... nemožno považovať skutočnosti alebo dôkazy, ktoré možno zistiť z obsahu spisov, a to ani vtedy, keď sa súd s nimi v rozhodnutí nevysporiadal alebo ich dokonca prehliadol, resp. sa zmýlil pri hodnotení vykonaných dôkazov, prípadne ich nesprávne vyhodnotil.“.

V súvislosti so sťažovateľom deklarovaným prejavom nespokojnosti s rozhodnutím najvyššieho súdu ústavný súd konštatuje, že obsahom práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy nie je záruka, že rozhodnutie súdu bude spĺňať očakávania a predstavy účastníka konania. Podstatou je, aby postup súdu bol v súlade so zákonom, aby bol ústavne akceptovateľný a aby jeho rozhodnutie bolo možné kvalifikovať ako zákonné, preskúmateľné a nearbitrárne. V opačnom prípade nemá ústavný súd dôvod zasahovať do postupu a rozhodnutí súdov, a tak vyslovovať porušenia základných práv (obdobne napr. I. ÚS 50/04, III. ÚS 162/05). Taktiež podľa už mnohonásobne judikovaného názoru ústavného súdu právo na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy nemôže byť porušené iba tou skutočnosťou, že sa všeobecné súdy nestotožnia vo svojich záveroch s požiadavkami účastníka konania. Po analýze napadnutého rozhodnutia najvyššieho súdu (odvolávajúc sa

aj na právne závery krajského súdu, s ktorými sa najvyšší súd stotožnil, pozn.), ústavný súd hodnotí ním predostreté právne závery odôvodňujúce nesplnenie formálnych podmienok obnovy konania ako zákonné a ústavne súladné. Inými slovami, z pohľadu ústavného súdu nie je možné považovať právne závery najvyššieho súdu za arbitrárne alebo zjavne neopodstatnené, v dôsledku čoho ústavný súd konštatuje, že nezistil príčinnú súvislosť medzi napadnutým rozhodnutím najvyššieho súdu (vrátane záverov krajského súdu, ktoré najvyšší súd odobril, pozn.) a namietaným porušením označeného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy.

S prihliadnutím na postavenie ústavného súdu vo vzťahu k rozhodovacej činnosti všeobecných súdov, na odôvodnenosť napadnutého rozhodnutia najvyššieho súdu (vrátane príslušnej časti odôvodnenia napadnutého rozhodnutia krajského súdu, pozn.) a s prihliadnutím na to, že obsahom základného práva na súdnu ochranu nie je právo na rozhodnutie v súlade s právnym názorom účastníka súdneho konania, resp. právo na úspech v konaní (II. ÚS 218/02, IV. ÚS 277/05, III. ÚS 198/07, I. ÚS 265/07, III. ÚS 139/08), ústavný súd sťažnosť odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde z dôvodu jej zjavnej neopodstatnenosti.

Podľa § 20 ods. 1 zákona o ústavnom súde návrh na začatie konania sa ústavnému súdu podáva písomne. Návrh musí obsahovať, akej veci sa týka, kto ho podáva... Podľa § 20 ods. 2 zákona o ústavnom súde k návrhu na začatie konania sa musí pripojiť splnomocnenie na zastupovanie navrhovateľa advokátom, ak tento zákon neustanovuje inak. V splnomocnení sa musí výslovne uviesť, že sa udeľuje na zastupovanie pred ústavným súdom. Podľa § 20 ods. 3 zákona o ústavnom súde ústavný súd je viazaný návrhom na začatie konania. Podľa § 50 zákona o ústavnom súde musí sťažnosť okrem všeobecných náležitostí uvedených v § 20 obsahovať označenie,... ktoré základné práva alebo slobody sa podľa tvrdenia sťažovateľa porušili,... právoplatného rozhodnutia, opatrenia alebo iného zásahu, ktorým sa porušili základné práva alebo slobody,... proti komu sťažnosť smeruje.

Ustanovenie § 20 zákona o ústavnom súde sa v celom rozsahu vzťahuje aj na sťažnosť podľa § 49 a nasl. zákona o ústavnom súde. Ústavný súd výslovne zdôrazňuje, že viazanosť ústavného súdu návrhom na začatie konania osobitne platí v prípadoch, v ktorých osoby požadujúce ochranu svojich základných práv a slobôd sú zastúpené advokátom. Viazanosť ústavného súdu návrhom sa vzťahuje zvlášť na návrh výroku rozhodnutia, ktorého sa sťažovateľ domáha. Ústavný súd môže rozhodnúť len o tom, čoho sa sťažovateľ domáha v petite svojej sťažnosti, a vo vzťahu k tomu subjektu, ktorý označil za porušovateľa svojich práv (čl. 2 ods. 2 ústavy). Inými slovami, ústavný súd opakovane vyslovil, že návrh rozhodnutia (petit) musí byť vymedzený presne, určito a zrozumiteľne (v súlade s čl. 127 ods. 2 a 3 ústavy a § 56 v spojení s § 50 ods. 1 a 3 zákona o ústavnom súde), teda takým spôsobom, aby mohol byť východiskom pre rozhodnutie ústavného súdu vo veci (II. ÚS 37/02, III. ÚS 17/03, III. ÚS 234/04).

Pri predbežnom prerokovaní sťažnosti ústavný súd zistil, že sťažovateľ v druhej rovine svojej argumentácie poukazuje na to, že v sťažnostnom konaní pred najvyšším súdom bol členom senátu tohto súdu sudca [REDACTED], ktorý mal byť podľa zistení sťažovateľa členom senátu krajského súdu rozhodujúceho v prvom stupni o jeho odsúdení za trestnú činnosť kladenú mu za vinu. Podľa názoru sťažovateľa sa mal sudca [REDACTED] ako člen senátu najvyššieho súdu „... vylúčiť zo senátu NS SR, ktorý mal rozhodnúť o mojej sťažnosti, aby sa vyhol podozreniu z predpojatosti, resp. zaujatosti pri rozhodovaní o obnove“. Podľa názoru ústavného súdu sťažnostné námietky sťažovateľa smerujú k porušeniu jeho práva na zákonného sudcu, ktorého vyjadrením je čl. 48 ods. 1 ústavy, v zmysle ktorého nikoho nemožno odňať jeho zákonnému sudcovi. Z petitu podanej sťažnosti však nevyplýva, aby sa sťažovateľ, kvalifikovane zastúpený právnym zástupcom, porušenia tohto práva domáhal, v dôsledku čoho ústavný súd viazaný petitom podanej sťažnosti podľa § 20 ods. 3 zákona o ústavnom súde nemohol pristúpiť k preskúmaniu tejto časti sťažnosti sťažovateľa, resp. k preskúmaniu tejto námietky sťažovateľa.

V petite podanej sťažnosti sťažovateľ namieta porušenie viacerých článkov ústavy. Sťažovateľ namieta porušenie čl. 46 ústavy, pričom vyjadrením čl. 46 ods. 2 ústavy je

správne súdnictvo, ktorého aplikácia v trestnej veci sťažovateľa je nemožná. K obdobnému záveru došiel ústavný súd aj pri namietaní porušenia čl. 46 ods. 3 ústavy a čl. 141 ústavy, ktorý nie je vyjadrením základných práv a slobôd. K sťažovateľom namietanému porušeniu čl. 50 ústavy ústavný súd konštatuje, že sťažovateľ bližšie neoznačil, ktoré z tam uvedených práv namieta, keďže obsahom čl. 50 ústavy je viacero samostatných práv. Z uvedeného je zrejmé, že sťažovateľ sa v petite podanej sťažnosti domáha vyslovenia porušenia takých článkov ústavy, ktoré nemajú súvis s prerokúvanou vecou (čl. 46 ods. 2 ústavy a čl. 46 ods. 3 ústavy) alebo ich vyjadrením nie je ochrana základných práv a slobôd (čl. 141 ústavy), ako aj sťažovateľ bližšie neoznačil, porušenia ktorého základného práva sa domáha (čl. 50 ústavy), v dôsledku čoho je sťažnosť v tejto jej časti všeobecná/neurčitá, resp. petit podanej sťažnosti nie je/nemôže byť východiskom pre ďalší postup ústavného súdu. Naproti tomu argumentácia sťažovateľa smeruje k porušeniu jeho práva na zákonného sudcu, ktorého porušenia sa v petite podanej sťažnosti nedomáha. V dôsledku uvedených zistení a postupujúc podľa § 20 ods. 3 zákona o ústavnom súde ústavný súd odmieta sťažnosť sťažovateľa v tejto jej časti z dôvodu jej zjavnej neopodstatnenosti a nedostatku zákonom predpísaných náležitostí podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Nad rámec uvedeného a v súvislosti s uvedenými nedostatkami petitu podanej sťažnosti ústavný súd sťažovateľovi pripomína, že tieto nie je povinný odstraňovať z úradnej povinnosti. Na takýto postup slúži inštitút povinného právneho zastúpenia v konaní pred ústavným súdom, pričom z doterajšej rozhodovacej činnosti ústavného súdu jednoznačne vyplýva, ako ústavný súd posudzuje nedostatok zákonom predpísaných náležitostí podaní účastníkov konania (napr. IV. ÚS 409/04, II. ÚS 117/05, IV. ÚS 77/08, IV. ÚS 267/08, I. ÚS 368/2010, III. ÚS 357/2010, II. ÚS 309/2010, I. ÚS 162/2010, IV. ÚS 234/2010, III. ÚS 206/2010, IV. ÚS 159/2010, IV. ÚS 213/2010, IV. ÚS 134/2010). Podľa § 18 ods. 2 zákona č. 586/2003 Z. z. o advokácii a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov advokát je povinný dôsledne využívať všetky právne prostriedky, a takto chrániť a presadzovať práva a záujmy klienta. Tieto povinnosti advokáta vylučujú, aby ústavný súd nahradzoval úkony právnej služby, ktoré je povinný vykonať advokát tak, aby také úkony boli objektívne

spôsobilé vyvolať nielen začatie konania, ale aj prijatie sťažnosti na ďalšie konanie, ak sú na to splnené zákonom ustanovené predpoklady. Osobitne to platí pre všetky zákonom ustanovené náležitosti úkonov, ktorými začína konanie pred ústavným súdom. Aj v tomto ohľade naďalej zostáva v platnosti zásada „vigilantibus iura scripta sunt“, t. j. bdelym patrí právo, a to o to zvlášť, ak ide o osoby práva znalé (napr. advokáta).

Vzhľadom na odmietnutie sťažnosti ako celku sa ústavný súd nemohol zaoberať opodstatnenosťou námietok v nej uvedených. Zároveň stratilo opodstatnenie zaoberať sa ďalšími návrhmi sťažovateľa na ochranu ústavnosti, keďže rozhodovanie o nich je viazané na vyslovenie porušenia práva alebo slobody (čl. 127 ods. 2 prvej vety ústavy).

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 29. apríla 2015